

Náš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsako soboto, ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K. za pol leta 4 K. za četrt leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposlane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 vin. brez priloge, s prilogo po 16 vinarjev.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristopna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat, za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Kaj nam kažejo ljublj. občinske volitve? — Politične vesti. — Iz slovenskih dežel. — Kranjsko: Razno. — Raznoterosti. Podlistek: Sestra Magdalena. — Kmetova smrt.

Kaj nam kažejo ljublj. občinske volitve?

Na podlagi izida dopolnilnih volitev v ljubljanski občinski svet v tretjem in drugem razredu se nam zdi umestno pripomniti par opazk.

Pričakovalo se je, da bodo klerikalci skušali napasti napredno Ljubljano že z ozirom na to, da opravičijo nasproti kmetским volilem svoje mogočno in tolikrat povdarjeno gospodstvo in vlado v celi deželi Kranjski. Radi bi to storili, toda zavedali so se, da se morejo samo blamirati, kar bi bilo hujše, nego ako se volitev sploh ne udeležijo. Izvolili so si poslednje in boljše ter čakajo zdaj na boljše čase. Teh časov bodo pa zaman čakali, kajti ravno volitve iz tretjega razreda so najbolj pokazale, da nima nobena druga stranka razen napredne upanja na doseg kakšnih uspehov. Napredni glasovi so proti številu glasov pri lanskim volitvah napredovali za čez 300 glasov, dočim so socijalnodemokratični nazadovali za čez 100 glasov. Pri vstrajni in hudi agitaciji, ki jo napredna stranka danes lahko izvršuje, ker je v Ljubljani tako lepo organizirana, bi dosegla celo v tretjem razredu absolutno večino, če bi več strank nastopilo. Izid volitve v tretjem razredu je torej skrajno zadovoljiv in kaže, da se

Sestra Magdalena.

Dubut de Laforest.

Minilo poletje je bilo, je pripovedoval Monistrac, ko sem z utrujenim obrazom in rdečimi očmi brez suknje sedel v sobi nekega hotela v St. Malo. Delal sem zadnje poglavje nekega romana, zato sem od polnoči pa do devete ure zjutraj sedel pri pisalni mizi, na kateri je stala še goreča svetilka, dočim so bila visoka okna še zastrta z zelenimi zastori.

Bil sem še pod vtiskom kakor mrzlično prebite noči, ko so še enkrat vsi junaki mojega romana šli mimo mene z vsemi boleznimi in radostmi ter me razburili, navdušili pa tudi mučili. Potrebno se mi je zato zdelo, da se najprej okopljem v sveži vodi.

To sem storil, se potem oblekel ter nekaj malega zajutrkoval. Spanec me je hotel premagati, boril sem se zoper vznemirjene živce z nevkrotljivo voljo mišljenja in življenja in da se otresem vtujenosti, sem si zapalil cigaro ter odšel iz gostilne. Na obali sem srečal le malo izprehajalcev. S slamnikom v roki sem vtujen, z bolečimi udi, toda z veseljem v prsih korakal po svežem zraku. Morska sapa se je igrala z mojimi lasmi, zlati solnčni žarki so mi božali lica ter me napeljevali s prijetno slastjo.

Izprehajal sem se po obrežju. Utrujene oči so se skoro privadile blesteče luči in v polni

bodo nasprotniki lahko še leta in leta zaman zaganjali v napredno Ljubljano.

V drugem razredu odločuje uradništvo. Ta razred je zanesljiv in še nikoli ni prišlo do ožjih volitev v njem. Letošnja vdeležba je bila enaka prejšnjim letom in odkrito rečeno, lahko bi bila boljša. Res ni bilo nobenih protikandidatov, ni bilo nobene agitacije, toda pričakovati je ravno od inteligentnih volilcev več vdeležbe. Izgovori, čemu naj grem volit, nevarnosti ni nikake in za en glas je vseeno, so jako čudni, ker s tem, da se ne vdeležijo volitev, kaže vsakdo svojo politično nezavednost in brezbriznost.

Imeli smo že večkrat priliko, da smo v našem listu ožigosali politično brezbriznost pripadnikov narodnonapredne stranke ter dokazali, da je to znak premajhne politične izobrazbe. Politična izobrazba bi morala biti pri nas tako razvita, da bi vsakdo pri vsaki priliki uveljavil državljanske pravice, ki mu jih daje ustava. To se pa ne zgodi, ker se taki ljudje tudi ne vdeležujejo političnih shodov ne agitacije in tako rekoč zastanejo v izobrazbi in jim je treba šele močen sunek pod rebra, da se jih spravi na volišče. Taki so slabi pristaši, govorijo v gostilnah pa tem več.

Napredovanje glasov v tretjem razredu je pripisovati delu krajevnih ljubljanskih političnih organizacij. Ljubljana je zdaj v vseh okrajih organizirana in je vsled tega tem manj upanja za druge stranke, da bi kdaj zavzele Ljubljano. Ako bodo te organizacije spolnjevale svoje dolžnosti, potem se ni treba bati poraza in klerikalci si bodo zaman brusili zobe ob trdi skorji napredne Ljubljane.

krasoti žarečega solnca. Ne da bi vedel zakaj, sem zavil na pot, ki je peljala ven na polje in skoro sem z visoke skale gledal neizmerno modro morje, ki se je razgrinjalo pred menoj. Ko se mi je pogled nasitil te igre, sem ga zopet obrnil na polja, katera so namakali gorki solnčni žarki. Vse je dihalo življenje in vrvenje. Slišal sem silno šumenje, bobnenje valov, naraščanje vodnih mas, pravecati tumult vsemogočega šumenja, ki je izhajalo iz morja, zraka in solnca, kakor bi se narava nenadoma zbudila iz čarovniškega spanja. Veselje mi je vse to povzročalo in pel sem na skali.

Nezmožen, da bi se še dalje ustavljal utrujenosti, sem se zleknil pod z mahom poraščeno skalo, da bi spal.

Polagoma se je nagibala tema noči. Tu in tam se je dvignil lahen šelest po drevesnem listju, ako je zapihljala nežna sapica. Zadnji žarki zahajajočega solnca so se poigravali na skali, dočim so polagoma ugaševali, so se zmešali s temno modrino daljnega obzorja, katero so zakrili v nepopisen purpurni blesk kakor da hočejo pred odhodom še razviti svojo polno krasoto.

„Ste-li bolni, gospod?“

Kdo pa govori?

Res sem slišal lahko šumenje obleke in nežen glas, toda v svoji globoki slasti nisem pazil na to...

Kar je napredna stranka v prejšnjih časih preveč v nemar pustila, je letos dobro nadomestila. Prirejala je shode v raznih delih mesta ter dala tukaj volilec priliko, da so izrazili svoje želje. Stranka oziroma njeni voditelji so šli med ljudstvo, stopili v dotiko z vsemi pristaši ter se seznanjali z njimi. Opravljali so podrobno delo in vspeh se je pokazal pri zadnjih volitvah. Da klerikalcem prirejanje shodov ni bilo po volji, se je skoro videlo. Začeli so zabavljati čez posamezne govornike, jim dajali priimke ter se končno norčevali, da hodijo liberalni voditelji po beznicah.

Poprej so kričali vedno, da liberalci ne gredo med ljudstvo, zdaj pa ko je stranka stopila v ožji stik z ljudstvom, pa pravijo, da zahaja v beznice, ki so pri klerikalcih poštene gostilne. Mi le pravimo, kar smo že večkrat trdili: da, tako delo je pravilno, s takim delom si bo stranka pridobila tla med ljudstvom in to delo se mora zanesti na deželo. Saj se je že letos pričelo, a se je ravno zaradi ljubljanskih občinskih volitev prekinilo, zdaj se pa prično zopet shodi po deželi in ustanovitve okrajnih političnih društev. Novo življenje se mora zanesti na deželo in pokrepiti naprednjake, da bodo pri prihodnjih deželnozbornih in državnozbornih volitvah pogumno nastopili proti klerikalcem, da bo omajana tista vlada, s katero se zdaj hvalijo, češ da imajo vso deželo v žepu. Dokler Ljubljanec ne vzamejo, ne morejo o tem govoriti, zato bo pa tudi Ljubljana poprej tekla nazaj, nego da bi jo klerikalci vzeli. Naj grozijo sicer z izpremembo volilnega reda v prilog klerikalcem, povemo jim le to: brez na-

„Oprostite, milostna,“ sem zamrmral ter odmaknil slamniki, s katerim sem imel oči zakrite.

* * *

Toda ženska je že odšla. Poklical sem jo in obstala je. Mislim, da v gledam kako znano damo iz kopaljšča, ki je iskala kak doživljaj, zato se nisem malo vstrašil drznega klica, s katerim sem damo poklical in ki je odmeval od skal. Vstal sem, da pozdravim čudovito prikazen. Bila je mlada nuna z zelo bledim, malim obrazom, iz čigar oči, ki so bile skromno povešene k tlom, je plapolal nežen ogenj. Bila je vitka ter jako lepa v kljub bledici; rožni venec z velikimi jagodami in medenim križcem na koncu ji je visel od pasa. Iz črnega blaga napravljena redovniška obleka je objemala mladostno telo, čigar oblike so vkljub široki halji pri vsaki kretnji prišle do veljave.

V sosednji vasi je obiskala nekega bolnika ter se zdaj vračala v svoj samostan v St. Malo. Na poti je opazila nepremično na hrbtu ležečega človeka in boječ se, da se ni primerila kaka nesreča ali zločin, je obstala, če bi bilo treba kaj pomagati. Ko se je pa prepričala, da je njen strah neosnovan, je hotela nadaljevati svojo pot. Zakaj je šla ravno po tem nevarnem potu, kjer se je lahko pri vsakem koraku spotaknila, sama ni vedela. Nazivala me je za brata in jaz sem boječ rekel:

„Noč je zelo temna, draga sestra...“

prednih poslancev se ne bo ničesar zgodilo v deželnem zboru in naj so potem ti tudi prisiljeni k obstrukciji!

Politične vesti.

Državni zbor se snide v torek dne 27. tm. Na dnevnem redu je vladni načrt o premembi obrtnega reda z ozirom na stavbene obrte. Malorusi bodo vložili dva nujna predloga in sicer glede ustanovitve maloruskega vseučilišča in maloruske akademije znanosti in umetnosti v Lvovu.

Sporod za delovanje zbornice. „Nar. Listy“ poročajo, da se bo zbornica poslancev, ki se snide 27. aprila, imela baviti s temi-le zakoni: zakon glede priklópljenja Bosne in Hercegovine, trgovinske pogodbe, 54 milijonska odškodnina Turčiji za Bosno in Hercegovino in proračun, ki bo v ministrstvih izdelan do 20. maja. Poslanska zbornica mora biti s svojim delom gotova do konca junija. Delegaciji se snideta 14. septembra. Stališče Bienertovega kabineta je utrjeno, ker mu zaupata cesar in prestolonaslednik. Izprememb v ministrstvu po Veliki noči ne bo. —

Cesarjevo armadno povelje. V soboto je bilo uradno razglašeno cesarjevo armadno povelje, v katerem vladar pravi, da je z ozirom na to, da so vpostavljeni zopet mirni odnošaji, mogoče pod orožje poklicane rezerviste zopet odpustiti. Cesar izreka vsem rezervistom, četam, poveljstvom in zavodom svojo zahvalo za njih vzorno izpolnjevanje svoje službe.

Furor teutonicus krščanskih socijalcev na Dunaju. V okrajnem zastopstvu v tretjem okraju na Dunaju je predsednik okr. zastopa Spitaler izjavil, da bo češka ljudska šola, katero vzdržuje društvo Komensky, v kratkem zaprta, češ, da nje obstoj ne odgovarja postavnim zahtevam. Zapiranje šol je barbarstvo prve vrste, — v tem oziru nosijo naši germanizatorji zvonec med modernimi barbari.

Nemške denunciacije. Poslanec Perathoner je v Bolzanu, kjer so Nemci priredili 13. t. m. veliko manifestacijsko slavnost v proslavo nemške zavezniške zvestobe v avstro-srbskem sporu, dejal, da so Nemci s patrijotično grozo gledali, kako je neki češki voditelj potoval po Srbiji in Srbe zagotavljal, da so simpatije avstrijskih Slovanov na njih strani, da se je po Pragi klicalo: Živela Srbija in po Češkem netila veleizdajska, protimilitaristiška propaganda, da so se slovanske stranke razmišljale, ali bi vladi dovolile rekrute in da je na Hrvatskem veleizdajska banda bila na delu. Vse to, pravi Perathoner, je jasen dokaz, da so Nemci edini

Nuna je molče prikimala z glavo in jaz sem šel poleg nje dalje z razprostrtimi rokami, da odstranim ovirajoče veje in da varno spremim neznanke po temi.

Prijela jo je menda želja, da se izgovori, zato je neodločena obstala. Sedla sva v mah. Pred nama prav pod nogami se je razprostiralo neizmerno morje, čigar mrmranje je spremljalo besede lepe redovnice. Mehki glas je tako zapupno donel mojim ušesom, ko je pripovedovala o svoji mladosti, ki ji je prinesla le veselje in srečo. Govorila je o očetu, ki je ugleden odvetnik v Bordeauxu, o bratu, vrlem častniku, ki ga čaka še lepa bodočnost, pripovedovala je o svoji materi, ki je tolikrat čula pri njeni postelji, dokler je bila še majhna, ter o svojih prijateljicah, s katerimi se je v glasnem vrišču in prešerni drznosti podila po drevoredih.

Tem lepim solnčnim slikam, ki mi jih je pravila, je sledila povest sedanosti, opis temnih celic, neizprosnih redovnih pravil, trdih kolen od molitve. Opisovala je samoto sredi sveta, gladko obrite glave in obraze redovnih bratov, ki so pripravljani iti na morišče, in predvsem večni molk, mrzle postelje in še bolj mrzla srca, katerih nikoli ne ogrejejo prijazne besede in sesterski poljubi.

* * *

Imenovala se je Marija Lagrange in je vzela pri vstopu v samostan ime Magdalena. Rodbina ji je še živela v Bordeauxu. Nekega dne je mlada devojka groze in studa napolnjena

steber habsburške monarhije in da se avstrijska notranja politika mora, kakor je že Bismark rekel, vršiti pod nemško zastavo! To naj vlada upošteva, nastopi naj proti Slovanom in naj se opre na Nemce. — Tako ta nemški patrijot. Mož ne pomisli, da so njegove zahteve v resnici z avstrijskega stališča veleizdajske, molči o tem, da potuje posl. Wolf po Nemčiji, kjer agitira na političnih shodih za vsenemški program, ki gotovo ni na korist habsburške monarhije. — Ta perfidnost je naravnost ostudna.

Governer avstro-ogrske banke je postal ogrski državni tajnik finančnega ministrstva dr. Aleksander Popovics ki je madjariziran Srb.

Ceška srednja šola na Dunaju. Na shodu čeških delegatov dne 16. t. m. na Dunaju je bilo sklenjeno, da se odpre na Dunaju najdalje začetkom šolskega leta 1910./11. češka srednja šola. Kršč. socialni germanizatorji so že napeli vse moči, da odbijejo „ta napad na nemški značaj Dunaja“. To so zavezniki naših klerikalcev.

Dr. Kaftan, eden najodličnejših mladočeških poslancev in zlasti v železniških zadevah v avstrijskem parlamentu gotovo najboljši veščak je pretečeni četrtek umrl. Pokojnik je bil rojen v Pragi l. 1841 in mladočeška stranka izgubi z njim enega najboljših svojih poslancev.

Bolgarska priznana kot neodvisno carstvo. Nekaj velesil je že priznalo neodvisnost kraljevine Bolgarske in je s tem torej rešen ves balkanski konflikt, kajti Turčija ima sama s seboj dovolj opravila, da bi ugovarjala bolgarski neodvisnosti. Ostale velesile bodo sledile vzgledu prvih in bomo torej imeli na Balkanu zopet nekaj časa mir. Turčije že ne moremo vmes računati, ker so tam itak neprestani notranji nemiri in homatije, ki bodo gnjilo turško državo počasi potisnile z balkanskega polotoka v Azijo, kjer bo lahko kalif nemoteno vladal svojim vernikom.

Rusija in Bolgarija. Med Rusijo in Bolgarijo se je že sklenil sporazum o denarni odškodnini, katero bo Bolgarska plačala Turčiji in za katere pokritje bo Rusija skrbela. Tozadevni zapisnik se je že podpisal.

Revolucija na Turškem. Kakor vse kaže pojde krvoločni samodržec Abdul Hamid II skoro s prestola. Zadnji čas je že bil, kajti pod njegovo vlado so se dogodila grozna krvoprelitja in krona vsemu je bila še zadnja revolucija, katero je sultan takorekoč sam uprizoril, ker se mu je odvzelo neomejeno vladarstvo in samodržstvo z ustavo in parlamentom. Stari lisjak je mislil, da bo Mladoturke pozobal, ko je naščuval vojaštvo in duhovništvo, da se je uprlo ter pomorilo toliko mladoturških častnikov. Toda

ubežala, da v globočini samostana skriva in zakoplje hudo bol, ki ji je težila dušo. Mož, ki ga je ljubila, jo je radi neke druge ženske zapustil. Od takrat je preteklo približno pet let...

Tudi ona se je danes razveselila bleska in sijaja gorkega solnca. V teku petih let se je danes prvič zgodilo, da je namesto druge sestre, ki je umrla, odšla iz samostana k nekemu bolniku. Bila je dolga pot. Še pred solnčnim vzhodom je šla na pot in opisovala mi je čuvstva, ki so jo med potom napolnila in obvladala, dočim so slavci peli; jokala je žalostne in vesele solze, dočim je trgala divje rože in še bolj jokala, ker jih ni smela vtakniti na prsi in okrasiti svoje pokrivalo z njimi in jih niti v roki ne držati.

Pravila mi je o sladkem vtisu, ki ga je napravila nanjo z brezštevilnimi zvezdami okrašena noč v svoji veličastnosti. Na njenem obrazu, v divji razburjenosti njenih čutov sem spoznal svoje lastne radosti v mnogokrat povečani meri in ko sem se spomnil na nekaj ur dela, na žrtev, ki sem jo doprinesel, ko sem zamudil lepo jutro in krasni solnčni vzhod, sem šele izpoznal, kako majhen in ničev sem poleg te nune, ki je kot lepa, mladostnosveža oseba stopila v grob.

Nasmehljala se je in povsila dolge obrvi, katerih se škarje niso dotaknile. Potem je dvignila čelo in pogledala sva si oko v oko, premagana od enakega čustva... Branila se je. Toda zgrabilo me je nenadno hrepenenje, pri-

delal je račun brez krčmarja in zdaj se mu že trese široke hlače in boji se za svoje življenje. Mladoturkom zvesto vojaštvo je že skoro koncentrirano okrog Carigrada in čaka le še na zadnje čete, da zasede mesto in potem bo zadela kazen povzročitelje vstaje in moritve. Morda je že danes mladoturško vojaštvo v Carigradu. Prvotno se je reklo, da zahtevajo Mladoturki odstop sultanov, toda zdaj zahtevajo le premeštev upornih vojakov v Malo Azijo in vlado, ki je mladoturškega duha. Po prvotnih vtisih, ki smo jih dobili iz Carigrada, smo mislili, da bo nastala krvava državljanska vojna, toda najbrž se bo brez prelitja krvi vse končalo. Sultan pojde na vsak način, o tem ni dvoma. V drugih okrajih turškega cesarstva se kažejo tudi nemiri in ponekod celo klanje kristjanov in tuincev. Egipt bodo najbrž Angleži anektirali, Francozje Tunis in Rusi dosežejo prost prehod skozi Dardanele. Pa bo spet Turčija prikrajšana in uvedli bodo — reforme!

Revolucija v Perziji traja že precej dolgo. Šah obleguje zdaj mesto Tebris, v katerem so tujeji v nevarnosti, da jih vstasi usmrte, ako ne bodo dobili živeža. Zato pritiska Angleška na šaha, naj dovoli vvoz živeža v oblegano mesto.

Revolucija v Egiptu. Sledeč vzgledu v Turčiji je tudi v Egiptu nastalo nevarno revolucionarno gibanje, ki meri na to, da se Angleže zapodi iz Egipta. Uporniki mislijo celo nato, da se postavi podkralj na čelo tega gibanja, kajti sicer prežene ljudstvo njega in njegovo rodbino iz dežele.

Iz slovenskih dežel.

Volilni boj na Štajerskem za deželno-zborske volitve se vodi z vso ostrojtjo. Zadnjič smo navedli kandidate narodne stranke, danes popravljamo le v toliko, da veleposestnik Zadravec ne bo kandidiral poleg Ploja, ampak se je kandidaturi odpovedal. Dr. Benkovič ne kandidira v svojem okraju t. j. v brežiškem, ampak v Celjskem, ker bo itak kmalu postal Celjan. Preseli se namreč iz Brezic v Celje, da klerikalno stranko, ki stoji v Celju na jako trhljih nogah, podpre in ojači, kajti gospodje kanoniki ne morejo vedno hoditi iz Maribora v Celje. Kanonikatov pa v Celju še ni.

Kako so plačevali ptujski šnopsarji dolgove? Jedno glavnih agitacijskih sredstev proti Slovincem je sedaj „Štajercu“ to, da je prejšnji slovenski okrajni zastop baje zapustil 22 tisoč kron dolga, katerega so sedaj ptujski „kmečki prijatelji“ plačali. Tega seveda „Štajerc“ ne pove, da so se okr. doklade povišale za 10%,

tisnil sem jo na sree ter hvalil slučaj, ki mi jo je dovedel na pot. Počasi so se tudi njej vzbudili čuti; večkrat jo je streslo po celem telesu in glava ji je brez moči padla na moje rame, — meni se je pa zdelo, da dovršim veliko in zdravo delo, ako ogrejem to onemelo telo in mu dam nov tok življenja... In vrnila mi je vsak poljub z istim ognjem in žarom, kakor ga je dobila od mene... Pri blede svetlobi zvezd sem videl, kako so se ji poprej še tako blede lica in ustnice prevlekale z rdečim sijem; v očeh je zaplamljelo, vse bitje se ji je treslo prevzeto od nove moči kakor bi ji nova kri zaplala po telesu, da jo ozdravi in pod višnjevim nebom, v vzvišenem ponosu zmagoslavne in hvaležne narave njeno lepoto, mladost in moč v cvetje razvije.

Samostanski zvonec se je zaslišal. Nuna se je zdrznila, vstala ter brezizrazno pogledala okrog sebe. Poklical sem jo, a ni mi dala odgovora. Posrečilo se mi je, da sem jo zopet z roko objel, toda iztrgala se mi je iz rok in videl sem sestro Magdaleno visoko zravnano stati na skalni steni, ki se je navpično v morje nagibala. Roke je tesno držala ob telesu, podobna veliki, črni ptici brez perutnic. —

Drugi dan se je v St. Malskem časopisu čitala naslednja notica:

„Strahovita nesreča.
Sestra Magdalena iz reda svete Genovefe, pred vstopom v samostan imenovana M... L... se je večeraj ponoči vračala iz sosednje vasi, kjer

kar nese letno čez 30 tisoč kron. Potem pač ni težko plačevati dolgovi! „Sloga“ poziva ptujske Nemce, naj povedo, kaj so v ptujskem okr. zastopu storili za okraj in kaj za mesto?

Iz Celja. Novoizvoljeni občinski svet je imel minuli četrtek sejo, v kateri je volil župana in podžupana. Dr. Jabornegg je bil sicer izvoljen, a si je izprosil 8 dni premisleka; dr. Jensenko je pa vsako izvolitev odklonil in bodo prihodnji četrtek volili znova podžupana. Začelo je strašiti v celjskem občinskem svetu in podgane zapuščajajo potapljačo se ladijo.

Kaj si domišljujejo hrastniški Nemci? Šulferajnsko šolo bode morala občina prevzeti, no, če pa ne, bodo v dveh letih tako občinske volitve. In pri teh dobe drugi razred narodnjaki, tretji socialni demokratje, prvi je pa tako gotov Nemcem. S tem pa bo zasigurana šulferajnska šola. Menda se vendar ne motijo!

Slovensko dramatično društvo v Mariboru. Slovenska društva, ki imajo svoje prostore v mariborskem „Narodnem domu“, so pretečeni ponedeljek soglasno sklenila, da se iz sedanjega gledališkega odseka ustanovi samostojno „Slovensko dramatično društvo“. Pravila so že sestavljena in jih v kratkem predlože deželni vladi.

V Brežicah se vrše v kratkem občinske volitve. Slovenci se jih udeležijo v vseh treh razredih.

Ustanovitev slovenskega šolskega vrtea v Ormožu je deželni šolski svet odobril.

Celjski „Sokol“ in društvo „Sokolski dom“ imata dne 27. t. m. zvečer v čitalnici svoj izvanredni občni zbor. Na dnevnem redu je oprema Sokolskega doma in letošnji izleti in prireditve Sokola. Bratje Sokoli, pridite polnoštevilno!

Iz Vranskega. „Podružnica sv. Cirila in Metoda“ je zopet poslala v Ljubljano 11.000 poštnih znamk, ki jih je nabrala vrla naša mladina. Potrjujemo z veseljem, da je poslala vranska podružnica družbi v Ljubljani dosedaj že 40.000 poštnih znamk. Najmarljivejša, kakor čebelica pridna nabiralka Danica Megličeva, jih je nabrala 18.000. Živelal!

Iz občinskega sveta je izstopil v Celovcu Franc Eckhardt, ki je pri zadnjih deželnozbornih volitvah nastopil kot obrtniško-klerikalni kandidat.

Lokalna železnica Sinčavas-Železna kaplja se tuptam rada malo kuja. Na velikonočni ponedeljek je odpovedal pri stroju nek vijak, radi česar so jo morali mahiniti potniki peš dalje. Neki kmet se je baje velikodušno ponudil, da

bi s svojimi voli potegnil vlak do Železne kaple, a ponudbo so zavrnil. Še pred kratkim je na tej progi počil kotel, da bi strojevodja skoraj ubilo.

Kmetska banka. Kmečka stranka na Goriškem je ustanovila svoj denarni zavod pod imenom kmečka banka. Predsednik je dr. Franko in v odboru so najodličnejši pristaši kmečke stranke. Z banko nameravajo goriški agrarci predvsem osvoboditi svoje pristaše od drugih zlasti klerikalnih denarnih zavodov.

Napredno politično društvo za cerkljanski okraj se je ustanovilo v Cerknem na Goriškem.

Urejevanje reke Mirne v Istri se prične še to leto. Dotični deželni zakon je potrjen. Odposlanci udeleženi ministristev, poročevalci namestništva in zastopniki deželnega odbora so se tudi že dogovorili o pogojih pogodbe med vlado in deželnim odborom. Kadar bo stavbeni načrt odobren, se bo pričelo takoj z delom. Naj bi se ta dela kmalo pričela, da bi dobili domači delavci Istrani vsaj nekaj zaslužka.

Ameriška eskadra v Trstu in Reki. Govori se, da obišče ameriška eskadra, ki bo meseca maja imela svoje pomorske vaje v Sredozemskem morju, pri tej priliki tudi Trst in Reko.

Parobrodna družba Trst-Južna Amerika se ustanovi v kratkem v Trstu. Pravila so izdelana in se predlože ta teden vladi. Družbe se udeležijo: „Avstrijski Lloyd“, „Austro Americana“ in „Navigazione Libera“.

Kranjsko.

Dopolnilne volitve za ljubljanski občinski svet so za napredno stranko kljub majhni agitaciji nad vse ugodno izpadle. Oddalo se je v III. razredu 1106 glasov; od teh so dobili narodnonapredni kandidatje gg.: F. Bergant 847, Ivan Pavšek 835 in Ferdo Primožič 827 glasov. Socialnodemokratični kandidatje so dobili Etbin Kristan 257, J. Mlinar 248 in Jernej Vilhar 248 glasov. Klerikalna stranka se volitve ni vdeležila, grozdje ji je prekislilo. Še zadnji dan so imeli sejo, se-li vržejo v volilni boj ali ne, toda izprevideli so takoj, da jim ne kaže doživeti blamaže. V drugem razredu so dobili napredni kandidatje okrog 400 glasov, protikandidatov ni bilo. Izid iz prvega razreda nam še ni znan, toda ker ni protikandidatov, ni dvoma, da ne proderejo napredni kandidatje.

Klerikalci in Nemci za slovensko vseučilišče. „Grazer Tagblatt“ priobčuje pod na-

ihtenja in jokanja sinah in sinov poslednje olje ter maziljenje.

Že so pokosili otavo, tudi žito so že spravili na pode, celo vino so že poprešali, toda bolnik še vedno ni hotel umreti.

„Kakor vsi na prsih bolni ljudje bo tudi on to storil in umrl, ko pade listje z drevja“, so govorili.

„Stari lopov se zaman upira; nič mu ne pomaga. Izgubljen je na vsak način, smrt ga ne bo izpustila!“

„Zdaj ne bo treba sinovoma plačevati njegovega vžitka in si lahko prihranita celo vrečo denarja...“

Med takimi in podrobnimi pogovori so Forgeasa zakopavali, toda on je še vedno živel.

*

Najbolj vražje pri tej bolezni je pa bilo, da je porabila množino denarja in da starcu zapisan užitek 100 tolarjev ni več zadostoval. Zdravnik Descombes je zapisal drago zdravljenje... Ne morda zdravila, ampak veliko mesa, in starega, močnega vina. Prvi čas družina ni mnogo varčevala; šli so po zaprašene steklenice v klet, sempatja so zaklali kako kokoš. Toda te stvari so počasi pošle in treba je bilo iti v mesto po koštrunovo meso in po par litrov vina za gotov denar.

Fargeas je jedel z dobrim tekom in ako je vzel požirek vina, so se mu svetile male sive oči, niso se bliščale kakor oči mladih ljudi, ampak bliskale so iz očesnih jamic kakor ža-

slovom „Doch ein wenig Einsicht“ skoro dobesedno neki „Slovenčev“ članek, v katerem se naštevajo različni klerikalni pomisleki zoper slovensko vseučilišče. Člankar pravi, da je ta članek razumen in da imajo Slovenci vendar nekaj razsodnih ljudi, ki spoznavajo nepotrebnost slovenskega vseučilišča. Po taki poti so začeli klerikalci hoditi!

Cestni zakon, kakor si ga dr. Lampe misli. Dr. Lampe je v seji vodstva S. L. S. razvijal program preuredb, ki jih misli v deželnem odboru, oziroma zboru izvršiti. Spravil se je tudi na cestni zakon, ki po njegovem mnenju ni več primeren novim potrebam in se ima izpremeniti. Okrajni cestni zastopi se morajo preosnovati, da bodo občine same odločevale o imenovanju članov. Virilisti in privilegirana zastopstva morajo odpasti. Dežela, ki je doslej le malo prispevala cestnim zakladom, nekaj čez eno petino, naj bi se bolj pritegnila in sicer po dr. Lampetovem mišljenju z enotno cestno doklado za celo deželo, iz katere bi se vsako leto odkazal gotov znesek vsakemu okraju. Dr. Lampe je tudi namignil, da bi se Ljubljana, ki mora sama vzdržavati svoje ceste, pritegnila k vzdrževanju za celo deželo in bi potem bila potrebna za celo deželo le 18 odstotna doklada, brez Ljubljane pa 28 odstotna, torej je razločka 10 odstotkov. Dr. Lampe je tudi povedal, da znaša enoodstotna deželna doklada od direktnih davkov v celi deželi 37.598 K in od teh pride na Ljubljano 13.288 K, to je 35 odstotkov! Več nego tretjina! Na užitnini je plačala cela dežela leta 1907 428.368 K in od teh je prišlo na Ljubljano 74.140 K to je 17,5 odstotkov. Iz teh števil se jasno vidi, koliko participira Ljubljana na skupnih deželnih davkih, zato pa njeni poslanci ne bodo dovolili, da bi se v cestni zakon pritegnila tudi Ljubljana, ko mora ta itak skrbeti sama za svoje ulice in kanalizacijo. Da okrajni cestni zakladi ne zmorejo stroškov za popravilo in zgradbo novih cest, radi verjamemo in da je veliko novih cest potrebnih v deželi, smo prepričani. Za te potrebščine je pa dovoljeno desetmilijsko posojilo, naj se zato nekaj iz tega porabi, na čemer bo seveda tudi Ljubljana v največji meri vdeležena, dočim sama ne bo imela nič od tega.

Še septemberski dogodki! V ponedeljek se je pričela sodna obravnava proti 22 obtožencem, ki so po zmislu obtožnice snemali dne 21. septembra po Ljubljani nemške in dvojezične izvesne table. Zaslišani so bili po večini vsi ter nebrot prič. Obravnava se bo precej zavlekla in ne bo še končana ta teden. Obtožnico zastopa državnega pravdnika namestnik dr. Neuperger. Zagovornikov je sedem. Iz dose-

reči koščki oglja izpod pepela in to je ravno zadostovalo, da ni umrl. Starec ni mogel vstati in je živel v postelji. Včasih so ga obiskali najstarejši ljudje iz vasi, pripovedovali so mu dogodke iz preteklosti in ko so odšli, so si tudi mislili, kako zelo trpežno življenje ima stari mož.

Fargeas je imel težko, delapolno življenje za seboj. Pričel je kot ubog hlapec, ki ni imel niti vinarja, in si je korakoma pridobil premoženje. Tudi videlo se je suhim mišičastim rokam, ki so bile od težkega poljskega orodja pokrite z žulji ter razjedene od zemlje, videlo se je gubastemu čelu, ki je imelo od žarečih solnčnih žarkov temnorjavo barvo. Poročil je močno kmetico z imenom Katarina, ki je bila prav tako revna kakor sam, in imel je z njo dva sina, ki ju je za delo vzgojil. Po desetih letih najnapornejšega dela si je kupil košček zemlje ter jo obdeloval. Otroka sta doraščala. Tienillou je moral k vojakom, dočim je Landreni ostal pri stariših, in ko se je vojak vrnil po končanem vojaškem službovanju domov, so v hiši starišev praznovali dvojno veselje. Brata sta poročila dve sestri, hčeri bogatega zasebnika iz bližnjega trga.

Po ženini smrti je Fargeas prepustil hišo in gospodarstvo otrokom in si pridržal samo vžitek. Med sinahama je trajal vedno prepir in kreg in brata sta že govorila o delitvi. Hotela sta ravno to delitev izvršiti, ko se je pripetil slučaj, da je starega Forgeasa vrglo na posteljo. S tem se je stvar odložila, toda ne rešila.

je obiskala nekega bolnika. Brez spremstva je korakala po skalni poti, ko se ji je noga zadela v drevesno korenino. Padla je in sicer tako nesrečno, da je zdrsnila v morje. Kljub naglici, s katero so ji nekateri ribiči prihiteli na pomoč, se ni več zavedla, ko so jo izvlekli iz morja. Čudno na tem žalostnem dogodku je le, da so ribiči, čeprav ni bilo nikogar na skalni steni, sveto trdili, da so slišali dolgo zategnjen klic najhujše obupnosti, ki je kakor tožba ranjene živali odmeval od skale do skale in se celo v oddaljenih krajih slišal.

Xmetova smrt.

Dubut de Laforest.

Stari Fargeas je bil dlje časa bolan. Poleti je dosegel sedemdeseto leto svoje starosti in zato se ni bilo čuditi, da so ga nekega dne kakor mrtvega našli v hlevu, kjer je hotel vole krmiti. Grgral je čudno in že so mislili, da ga bo konec.

Njegova sinova Tienillou in Landreni sta ga nesla na veliko posteljo, ki je stala v kuhinji, dočim je Perina, njegova sinaha tekla v vas po duhovnika. Smrt starega moža se jim je zdela tako blizu in tako neizogibna, da ni nihče nato mislil, da bi poklical zdravnika.

Duhovnik v spremstvu ministranta je skoro prišel k bolniku.

Nepremično in mrtvobled je sprejel Fargeas v navzočnosti dobrih in ginjenih žensk in sredi

danje obravnave je po našem mnenju razvidno, da bo večina obtožencev oproščenih, ker jim ni mogoče dokazati onega zločina, katerega jih dolži obtožnica. O izidu obravnave bomo poročali.

Tudi veleizdaja! „Nar. Dnevnik“ piše: V dveh gostilnah v Rimskih toplicah se nahajajo v eni slika angleškega junaka Nelsona z angleškim napisom, v drugi gostilni pa slika nemškega cesarja in cesarice. Ker se pa smatrajo na Hrvaškem pisava cirilice, slika kralja Petra in vsakovrstne čutarice, kakor proces v Zagrebu dokazuje — kot veleizdajski znaki, mislimo, da ima drž. pravdnštvo tudi v Avstriji po vzgledu zagrebških kolegov povod, da se navedene zadeve stvarno poprime in potrebno ukrene za pravočasno rešitev države.

Šolski referati v ministerstvih nemškega in češkega ministra rojaka. Nedavno so poročali resni moravski listi, da bodo v dveh ministerstvih osnovani posebni šolski referati in da bode v češko ministerstvo imenovan za šolskega referenta dosednji deželni šolski nadzornik Anredničnik. Slavische Corresp. je to poročilo kot neosnovano dementirala. N. Fr. Pr. od 17. t. m. pa poroča, da bode imenovan za šolskega referenta v nemško ministerstvo dr. Viktor Feigl, podtajnik v naučnem ministerstvu. To bode nov in velevažen članek v organizaciji ponemčevalnih naprav in uredeb za češke in še prav posebno za slovenske dežele. In naši klerikaleci bi svojim vernim radi vbili v glavo, da so „krajanska“ ministerstva brezpomembne institucije.

V novoustanovljeni obrtni svet je imenovalo c. kr. trgovsko ministerstvo kot zastopnika za Kranjsko na predlog deželne zveze obrtnih zadrug g. E. Franchetija in na predlog trgovske in obrtne zbornice g. L. Fürsagerja, trgovca v Radovljici. To sta zastopnika imenovanih korporacij, katere je vlada morala imenovati, dočim je pri imenovanju v industrijski svet poleg predsednika trgovske zbornice Lenarčiča, ki ga je tudi morala imenovati, sicer za Kranjsko imenovala dva Nemca in nobenega Slovenca. Da je to zopet udarec slovenskemu ljudstvu, je po sebi umevno, saj je Kranjska nemška kronovina po smislu naše modre vlade in je torej morala Nemce imenovati. Bog ne daj, da bi tukaj ne imel prstov vmes nemški minister dr. Schreiner in kranjski „Volksrat“. To je izključeno!

Nov ravnatelj deželnega muzeja. „Slovenec“ poroča, da je imenovan za ravnatelja deželnega muzeja dr. Jos. Mantuani. Doslej je bil upravitelj muzeja kustos in se je ravnateljsko

Sinahi se nista mogli trpeti, čeprav sta bili sestri, zdaj se je pa spor med njima malo ublažil, čeprav le za nekaj časa.

„Ko ne bo več starca, si bomo razdelili“, je rekla ena.

„Torej moramo še en teden počakati?“ je rekla druga.

„V najslabšem slučaju . . .“

Brata sta se pa med delom zelo nemirno in temno gledala. Skupna misel se je istočasno pri obeh porajala, toda nihče je ni hotel prvi omeniti.

„Starejši, Tienillou, ki je bil poprej vojak in zdaj nosil brke, reče nekega dne mlajšemu:

„Veš, zdravnik naju ima za norca s svojimi predpisi in zapisi . . . požrli nam bodo ves denar . . . Ali bi ne bilo bolje sprejeti predlog našega župnika in očeta peljati v hiralnico v Notron? Mislim, da se bo dala stvar napraviti . . .“

Vola, ki sta morala sredi brazde obstati, sta dvignila gobca, iz katerih se je kadilo, dočim je začel Tienillou navdušeno s plugom v roki hvaliti hiralnico. V Nontronu se bo očetu veliko bolje streglo, kakor pa doma, kajti sinahi ne utegneta toliko pri njem biti . . . Vsako nedeljo in ob tržnih dneh bi se šlo vprašat, kako se počuti . . . Ta bolezen jih bo še ugonobila, ako se vsa stvar kmalu ne konča . . . V hiralnici se vsaj ve, pri čem je človek, in kar se izda tukaj v treh mesecih, bi tam za eno leto zadostovalo . . .

Landreni, zvit človek z bledim obrazom in nizkim čelom, je zavihtel lopato ter zadel

mesto nanovo ustanovilo. Ali bo za kranjski muzej velezaslužni kustos dr. Valter Šmid še ostal na svojem mestu, ali se bo moral umakniti, še ne vemo. V zadnjem slučaju bomo posvetili malo več pozornosti deželnemu odboru.

Korno poveljstvo v Ljubljani. Kakor poljski listi poročajo z Dunaja, namerava vojna uprava v najkrajšem času ustanoviti dve novi korni poveljstvi in sicer v Ljubljani in v Brnu. Zaraditega je vojno ministrstvo zahtevalo od podrejenih oblastev kvalifikacijske liste onih starejših častnikov, ki bi imeli avanzirati v dveh do treh letih. Vsi ti častniki bi avanzirali že z majem. Za obe poveljstvi bi se rabilo v Ljubljani in v Brnu 6 divizionarjev, 12 generalnih majorjev in veliko število drugih častnikov. Povečalo bi se pa tu število moštva vseh branš, kar bi bilo za Ljubljano kot sredotočje kornega poveljstva na jugu, zelo velikega pomena. —

„Naša Straža“. Predsedništvo „N. Straže“ je na poziv nekaterih slovenskih listov stopilo iz rezerve in sklicalo na dan 3. maja v Union v Ljubljani občni zbor. Pristop imajo samo člani. Ker je društvo že tako dolgo spalo, oziroma niti ni stopilo v pravo akcijo, se menda niti ve, kdo je član. Napovedani občni zbor z narodnega stališča najsrčneje pozdravljamo in si obetamo, da bo, ako pride do resnega dela, kot protiutež proti „Südmarki“ ustavilo nevarno gibanje nemštva na štajerski in koroški meji. Pri tej priliki opozarjamo na članek v št. 9 „Našega Lista“, v katerem smo dali par dobrih nasvetov glede sestave odbora.

Slovensko obrtniško društvo v Ljubljani, ki se je ustanovilo pred dobrim letom, združuje že v sebi veliko število naprednih ljubljanskih obrtnikov. Društvo je pa šlo tudi na deželo ter je letos priredilo že dva jako lepa shoda, enega v Postojni in pretečeno nedeljo na Bledu. Društvo toplo zastopa stanovske koristi obrtnikov in vsakemu obrtniku priporočamo, da postane član tega koristnega društva. Članarina je prav majhna.

Iz francoske dobe. Poroča se nam, da je g. dr. Bogumil Vošnjak, ki se je dlje časa mudil v Parizu, našel jako veliko gradiva iz dobe Francozov na Kranjskem. V prvi vrsti pridejo v poštev dotični akti, ki se nanašajo na francosko okupacijo Kranjske. Upamo, da bo priznani mladi pisatelj skoro obelodanil dotične stvari.

O ranjencih 20. septembra poroča „Slovenec“: Dijak Borštnik hodi le z največjo težavo. Šolo sicer pohaja, a se mora pošteno truditi, ker je toliko zamudil. Baje mu gredo celo

prsteno grudo kakor bi imel človeško glavo pred seboj.

Pomlad je prišla in doktor Descombes je dovolil bolniku, da je zapustil posteljo. Moža sta delala na polju in ženski sta starca za silo oblekli.

S shujšanimi nogami, ki so ga komaj hotele nesti in težko se opirajoč na palico, se je plazil stari Fargeas do naslonjača, ki je stal pod kostanjem pred hišnimi vrati.

Črna čepica mu je pokrivala glavo in ko je počasi sedel, je komaj držal oči odprte, ker ga blesk je zbudene narave popolnoma slepil. Poleg njega so kokodajsale kokoši, katere je velik petelin zasledoval in čigar greben se je purpurnordeče bočil. Iz sosednjih hlevov se je slišalo votlo mukanje zaprte živine. Fargeas je opazoval zelena polja z deteljo, v luč in solnčno svetlobo zavito zemljo, grme in gozde. Videl je vozove z volmi, ki so se peljali mimo, slišal ropotanje voz, petje in žvižganje dečkov, ki so jih vodili. Pogled na novo vzbujeno naravo ga je tako omamilo, da je začel jokati . . .

V starem kmetu se je pojavila želja in veselje hoditi, odvreči svojo suktnjo, zgrabiti za lopato ter se vriniti med te delavce, ki so se potikali na polju in cestah. Spoznal pa je, da mu tega ni več mogoče storiti; toda pri spominu na velike, močne govede, ki so bile njegove, je s težkim naporom vstal ter se globoko naprej vpognjen opotekal proti hlevu. Tu je potegnil s tresočimi rokami nekaj zavojev sena iz zaloge ter jih razdelil med živali, ki so prhajoč odgovarjale na ljubeznive besede, s ka-

koščice iz noge. Ubogemu Albinu Tomšiču, ki je doma pri svoji materi v Zagorju, takoj prične teči kri iz nosa, ako le hoče kaj malega vzdigniti. Tudi ostali trije ranjenci Josip Simončič, Martin in Pavel Štrukelj še niso popolnoma zdravi.

Podružnica N. D. O. v Šiški. V nedeljo se je vršil ob jako veliki udeležbi ustanovni shod podružnice N. D. O. v Šiški. Predsednik vzorne N. D. O. v Trstu dr. Mandič se je nalašč pripeljal iz Trsta ter obširno govoril o potrebi delavske organizacije na narodni podlagi. Govorniku so burno odobraval.

4000 K državne podpore je dobila klerikalna „Zadružna zveza“ v Ljubljani za ustanove revnih gojencev „Zadružne šole.“ To je ena onih koncesij — — —

Hotel Union v Ljubljani prevzame s 1. majem klerikalni deželni poslanec Kobi v zvezi z gostilničarjem Bračičem iz Reke.

Raznoterosti.

Zakon proti pijanstvu. Vladni načrt zakona o pijanstvu bo določal v glavnem: I. Kogar se v teku enega polletja ponovno pijanega zaloti na javnem prostoru, se kaznuje z zaporom od enega dneva do 4 tedne, ali z globo do 100 kron. II. Dolgovi za opojne pijače so neizterljivi v slučaju, ko krčmar da na up takemu, ki ima še pri njem stari dolg. III. Krčmar, ki daje ali pusti dati pijačo pijanemu človeku, se kaznuje z zaporom do 6 tednov ali z denarno globo od 10 do 500 kron.

Nekaj statistike o obrtnem šolstvu in časnikarstvu. Po uradnih poročih o šolskem obiskovanju je bilo na obrtnih šolah leta 1908. 644,4 % nemških učencev, 44,3 % Čehov, 5 % Poljakov. Na Slovence, Hrvate, Lahe in Rusine odpade skromni ostanek, iz česar sledi, kako malo je zanimanja pri Slovencih za obrtno vzgojo. Nasprotno pa je češki odstotek silno močan, če se pomisli, da ne tvorijo Čehi niti tretjine cislajtanskega prebivalstva. Čehi skrbijo najbolj za izobrazbo svojih obrtnikov. Podobno govori statistika časopisja. Eden politični list se izdaja na 16.157 Lahov, 18.610 Čehov, 18.882 Nemcev, 38.494 Rumunov, 44.177 Slovencev, 44.461 Hrvatov, 44.762 Poljakov in 153.706 Rusinov. Tudi tukaj so torej Čehi že prehiteli Nemce.

Strossmayerjev spomenik. Kakor poročajo hrvaški listi se je dosedaj nabralo za Strossmayerjev spomenik 140.000 K. Spomenik bodo odkrili o priliki 50 letnice jugoslovanske akademije leta 1917.

terimi jih je nagovarjal. Ko je popolnoma vtujen po tem naporu odšel iz hleva, so živali jezno silile za njim in potiskale rogove v tla, kajti videti so hotele svojega gospodarja, starega prijatelja, ki se jim že toliko časa ni prikazal.

* * *

Neko jutro, še predno je vzhajalo solnce, sta stopila dva kmeta, ki sta se molče oblekla, da odideta na delo, pred posteljo starega bolnega moža.

„Oče, ali spite?“ je vprašal eden.

Starček ni odgovoril.

„Kaj, ko bi se zbudil?“ je zamrmral drugi.

„Se ti ni treba bati.“ je odgovoril Landreni.

In kakor sta stala v srajčnih rokavih in bosa, sta oba prijela za odejo ter jo z vso močjo pritislila na obraz umirajočega. Fargeas se je zbudil in se skušal braniti. Stokal je in grgal in pošastno je to donelo po tihem sobi . . . Na posled bo pa le vsega konec.

To pa je trpelo dolgo, tako dolgo, da sta se sestri, ki sta z razmršenimi lasmi in v sami srajci zraven stali, polni groze in zadržujoč sapo stiskali druga k drugi . . .

In ko je Ave Marijo zazvonilo, sta molila dva moža, ki sta s klobukom v roki stala pri mrtvaškem odru, in dve ženski, ki sta pokleknil, z istim resnim in pobožnim obrazom kakor molijo odraščeni otroci pred mrtvaškim odrom svojega očeta.

„Golgota“. Tako se imenuje roman, ki ga je napisal bivši srbski ministrski predsednik dr. Vladan Gjordjevič. V romanu nastopajo osebe, ki so v resnici živele in ki so igrale v novejši zgodovini Srbije veliko ulogo. Roman je del velike žalostne, ki se je odigrala v belgrajmskem konaku z zadnjim Obrenovičem. „Golgota“ vzbuja veliko senzacijo po celem svetu.

Caruso je nervozen. Slavni pevec Caruso mora iti v domovino, ker mu je zdravnik rekel, da ne sme najmanj 6 mesecev peti. Caruso pojde na Genfsko jezero in obišče potem kako švicarsko kopališče. Meseca novembra pa pride zopet v New-Jork, ako ne bo več tako nervozen.

Kralj — kapitalistični izrabljivec. Belgijski kralj Leopold ima poleg drugih lastnosti — zlasti naklonjenosti za ženski spol — tudi to, da izrablja vse, kar se da, za svoj žep. Svoje privatne posle je vedno znal spojiti z državnimi posli ter vlekli iz tega ogromne dohodke. Vsled ogromnih posestev, ki jih ima v Kongu v Afriki, so ga imenovali Afrikanca. Tukaj je kar državno last proglasil za svojo ter črpal vire bogastva, slednjič se je le zbornica poslancev uprla temu početju. Pred sedmimi leti si je Leopold dobil tudi koncesijo za izrabljevanje ogromnih zemljišč pri Tientsinu v Kini. Koncesijo je po diplomatskem aktu pravzaprav dosegla neka skupina belgijskih kapitalistov, toda uprava je bila

pa v resnici v Leopoldovih rokah. Belgijski parlament se ni prav nič vprašal, če se sme to zgoditi, čeprav ima belgijska država suvereniteto nad tem kosom kitajske zemlje in v slučaju vstaje tudi nosi odgovornost. Nedavno je morala belgijska posadka iti v Tientsin, da napravi na belgijskem, odnosno Leopoldovem teritoriju red, ker so nastali tam nemiri vsled neke kitajske igranke. Kapitalisti, ki so bili z Leopoldom v kompaniji, so že davno izplačani in je Leopold zdaj edini lastnik tega neizmernega posestva. Pripomniti ni treba, da je ta posel jako donosen, sicer se bi Leopold niti z njim ne bavil.

Samomor dveh Amerikank na morju. Na krovu ladje „Lucania“ sta se pri zadnji vožnji od New-Jorka v Liverpool ustrelili dve Amerikanki v starosti 29 in 22 let po imenu Clarke in Miller. Clarke se je ustrelila že prvo noč po odhodu iz New-Jorka, Miller pa malo časa pred prihodom na Angleško. Dami sta kupili vozna listka na različnih krajih in ob različnem času ter tudi nista skupaj prišli na ladijo, niti bili nikoli skupaj na krovu, kljub temu pa so drugi potniki mislili, da sta se usmrtili v sporazumljenju. Kaj je mladi dami gnalo v smrt, je uganjka, katere tudi ostavljena pisma niso razrešila.

Priporočamo našim rodbinam

Molinsko cikorijo.

Vir zdravja so

nealkoholične pijače, med katerimi so nedosežne z **Maršnerjevimi**

šumečimi limonadnimi bonboni

(okus malinoveca, citrone, jagode, češnje in prvenca) napravljene

šumeče limonade.

Pristni samo
s to
varstveno
znamko.

Letna poraba
več nego
40 milijonov
kosov.

Edini izdelovalec:

„Prva češka deln. družba tvornice orientalskih sladkornin in čokolad, Kralj. Vinohrady, prej Maršner“.

Steckenpferd lilijino mlečno milo

Najnežnejše milo za kožo
in proti pegam.

Dobiti je povsod.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj kosm. **zobo-**
čistilno sred-
stvo!

SEYDLIN

Izdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobiva
se
povsod

Svoji k svojim!

Priporočajo se **slovenska trgovina**

Janko Češnik

Ljubljana ~ Lingerjeve ulice

Zaloga svilnega blaga za bluže in obleke.

Zaloga modnega blaga za ženske bluže in obleke.

Zaloga modnega blaga za moške obleke in površnike.

Zaloga perilnega blaga, platna, šifona, inlet, domestik v vseh širjavah.

Zaloga raznovrstnih preprog, linoleja, volnene, tapetri, jute in dr.

Zaloga zaves, čipkastih, belih, krem in barvastih.

Zaloga garnitur, volnenih in domače izdelanih odej.

Cene nizke. ~ Poštena postrežba.

Kopališče in vodno zdravišče

Prospekte pošilja
Dr. Rud. Wackenreiter
zdravnik-voditelj in najemnik kopališča

Kamnik na Kranjskem
pri Ljubljani

Postaja c. kr. drž. železnic. 1¼ ure od Ljubljane. Krasna planinska lega, v zatišju, milo planinsko podnebje. Za notranje in živčne bolezni, za rekonvalescente. Utrjevanje na razne načine. Skupno zdravljenje z vodo. (Zistem Priessnitz in Winternitz, polivi po Kneippu.) Radij, pitno in kopalno zdravljenje. Solne kopelji, kopelji v ogljikovi kislini in električne kopelji, zdravljenje z vročim suhim zrakom. Masaža in elektroterapija. Plavališče. Senčnat park.

Izvrstna restavracija z niskimi cenami. Lepa stanovanja v kopališču in v raznih vilah. Začetek sezone 15. maja.

Anton Müller, vinotržec, Domžale

(Kranjsko)

Priporočajo izborna zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Rezerv. zaklada
iznaša:

kron 82.000

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje

Denarni promet
v letu 1907:

kron 5.500.000

po 4½%

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5¼% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6%.

Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uradije se v centrali in v podružnici **vsak dan od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. ure popoldne izvzemši nedelje popoldne.**

Poštno-hraniln. račun centrale št. 45.867. Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

Trgovina s špeci-
rijskim blagom

Trgovina z moko in
deželnimi pridelki

A. Šarabon, Ljubljana

priporoča svojo novourejeno **glavno zalogo rudninske vode.**

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Točna in solidna postrežba!

Na drohno in debelo!

Zaloga brinja in sliv
za žganjekuho

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice

Največja izbira izgotovljene
obleke za gospode, dame

in otroke.

Zvezdno!

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena
leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena
leta 1882

Podrejena skontraciji „Zveze slov. zadrug“ v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada
št. 828.406.

4 1/2 %

Telefon št. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog
K 12,434-933-24

Upravno premoženje kmetske
posojilnice 31. dec. 1907
K 12,888.795-43

Denarni promet
K 59,197.246-20

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po združnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Jos. Rojina v Ljubljani

v Šelenburgovih ulicah št. 5
priporoča

elegantne obleke po meri

iz pristnega angleškega blaga.

Priporoča svojo zalogo izgotovljenih oblek,
plaščev iz tirolskega nepremočljivega lodna.

Najsolidnejša postrežba.

Veronika Kenda

Ljubljana, Dunajska cesta 20

Zaloga papirja,
pisalnih in risalnih potrebščin

Glavna zaloga

š. Slatnarjevih zvezkov

Anton Turk

knjigovez in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti
priporoča:

Ravnokar na novo izšli knjigi:

Pariški zlatar.

Povest iz dobe kralja Ljudvika XIV.
92 strani. Zbarvano podobo. Cena 60 v.
Po pošti 70 vin. Dobiva se tudi v vseh
slovenskih knjigarnah.

Iz dobe punta in bojov.

Dogodki iz okupacije Herceg-Bosne.
Cena 60 vinarjev.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5.
poleg Mestne hranilnice

Največja zaloga

moških, ženskih in otroških čevljev

iz najboljših tovarov, domačih in tujih.

Turistom priporoča pristne gojserske gorske čevlje

Zmerne cene.

Solidna postrežba.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Spljetu

Podružnica v Celovcu

Podružnica v Trstu

Delniška glavnica:
3,000.000 K

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Rez. fond:

300.000 K

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Ustanovljena l. 1854

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon št. 210

G. AUERjevih dedičev, Ljubljana

Wolfove
ul. št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodih in steklenicah.